

Извештај о самовредновању

Студијског програма

Интегрисане академске студије – Српска књижевност и језик Департмана за филолошке науке за период 2018/19, 2019/20. и 2020/21.

Садржај

Стандард 4. Квалитет студијског програма.....	3
Стандард 5. Квалитет наставног процеса.....	7
Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника.....	11
Стандард 8. Квалитет студената.....	16
Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	19
Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке.....	22
Стандард 11. Квалитет простора и опреме.....	26
Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета.....	29
Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	32

Стандард 4. Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

Предложени студијски програм ИАС Српска књижевност и језик измењен је и унапређен студијски програм петогодишњих основних академских студија Српска књижевност и језик (300 ЕСПБ), који је успешно акредитован 2014. године, од када се изводи на Департману за филолошке науке на Државном универзитету у Новом Пазару. Том департману припада и студијски програм ИАС Енглески језик и књижевност.

Број уписаних студената за студијски програм Интегрисане академске студије – Српска књижевност и језик за школске 2018/19, 2019/20 и 2020/21, приказан је у Табели 4.1.

Процедура усвајања и одобравања студијског програма састојала се из следећих фаза: студијски програм је предложио Департман за филолошке науке, а затим их је разматрало Наставно-научно веће Државног универзитета у Новом Пазару и усвојио Сенат Универзитета. Акредитован је следећи студијски програм:

Р.Б	Назив студијског програма	Тип и врста студија	Назив квалификације (Диплома)
1.	Српска књижевност и језик	Интегрисане академске студије (300 ЕСПБ)	Мастер професор језика и књижевности

У периоду након акредитације константно је вршена анализа студијског програма. У реализацију тих активности били су укључени студенти (студентска евалуација и анкетирање) учешћем њихових представника у раду Студентског парламента и Комисије за обезбеђење квалитета. Процењивање квалитета се вршило, пре свега, у погледу циљева, структуре и садржаја студијских програма, исхода учења и радног оптерећења студената.

Постигнућа дипломираних студената Српске књижевности и језика на Државном универзитету у Новом Пазару прате се путем анонимних и добровољних анкета. Испитаници су особе на радним местима директора и психолога у основним школама са територије Новог Пазара и шире околине. Резултати последњег анкетирања показују да послодавци теоријско знање, практичне вештине и уопште професионалност дипломираних оцењују углавном високим оценама.

На Државном универзитету у Новом Пазару формиран је и Алумни клуб, као спона између дипломираних студената и Универзитета. Алумни клуб се бави одржавањем кореспонденције са свршеним студентима.

Осмишљавање курсева и студијског програма, њихова организација, наставне методе и стратегије, као и поступци провере знања и оцењивања вршени су приступом заснованим на исходима, чиме се студент ставља у центар наставног процеса.

Исходе учења појединих предмета дефинишу наставници и сарадници ангажовани на предмету. Усаглашавање и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета студијског програма врши Комисија за акредитацију. Дефинисани исходи, стратегија наставе и учења која ће омогућити студентима да савладају исходе учења, као и методе провере постигнућа исхода учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију. Комисија за акредитацију и комисија за

обезбеђење квалитета у светлу повратних информација, уколико је потребно, модификују садржај курса и методе провере знања.

Процена постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења врши се на основу личних процена студената и наставника (анкетирање), на исказима послодаваца (анкетирање), као и на квалификованости студената за упис на следећи ниво студија или запослења у струци. Процена је да студијски програм Српска књижевност и језик, Департмана за филолошке науке, реализује планиране исходе учења. Резултати анкета показују да су послодавци задовољни запосленима који завршавају студијски програм Српска књижевност и језик.

Наставници су за сваки предмет дефинисали радно оптерећење студената кроз број сати потребних за савладавање програма. Примењена је формула за рачунање оптерећења заснована на европским стандардима. Конкретно, 1 ЕСПБ бод рачунат је као 25 сати рада. На пример, за предмет који носи 5 ЕСПБ оптерећење студената је укупно 125 сати, а ако се тај предмет реализује фондом часова 2+2+0+0, 45 сати (или 60 школских часова) проведено је у настави, што оставља максимално 80 сати за учење, домаће задатке, пројекте и читање литературе.

На конкретном примеру једног предмета из друштвено-хуманистичког научног поља и научне области филологије, дат је опис активности учења потребних за постизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), као и удео тих активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет.

Уколико се примени правило да је 1 ЕСПБ 25 сати добија се оптерећење $121,75\text{ч}/25\text{ ч} = 4,87$ ЕСПБ, а ако би се 1 ЕСПБ рачунао као 30 сати, добило би се оптерећење $121,75/30\text{ ч} = 4,06$ ЕСПБ. Одлучено је да се предмету додели 5 ЕСПБ, што је у сагласности са искуствима студената.

Обавезе студената	Остварени поени	Сати
Предиспитне обавезе		
Предавања: 2 часа недељно	5	2 x 15 x 45 мин. = 22,5 ч
Вежбе: 2 часа недељно	10	2 x 15 x 45 мин. = 22,5 ч
Колоквијуми: 1 тест у трајању од 45 минута	20	припрема: 25 ч израда: 45 мин. = 0,75 ч укупно: 25,75 ч
Испитне обавезе		
Испит	65	припрема: 50 ч израда: 1 ч укупно: 51 ч
Укупно	100	121,75ч

Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет је провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената. Анкетирањем о квалитету рада на појединачним предметима од студената се захтева да изнесу и резултате сопственог редовног мониторинга оптерећења.

Унапређивање и континуирано осавремењивање постојећег студијског програма заснива се на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред образовне профиле заступљене на Државном универзитету у Новом Пазару. Наставници и сарадници Универзитета стално су ангажовани у истраживањима.

б) Процена испуњености стандарда 4 (SWOT анализа)

У оквиру Стандарда 4 студијски програм Српска књижевност и језик анализирао је и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Циљеве студијског програма и њихову усклађеност са исходима учења +++**

Циљеви студијског програма јасно су дефинисани и усклађени са исходима учења. Програмски исходи учења повезани су са дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања.

➤ **Методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења +++**

Методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Исходи учења (знање, разумевање, примена и сл.) остварују се путем наставних метода предавања, вежби, семинара, дискусија, самосталног рада, консултација.

➤ **Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења ++**

Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења. Сви нивои знања и вештина оцењују се континуирано током наставног процеса и на крају наставног процеса. Са поступком и критеријумима оцењивања, као и са обавезама, наставник упознаје студенте на првом часу. Сваки студијски програм садржи прецизиране критеријуме оцењивања.

➤ **Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења +++**

Резултати анкета показују да је оптерећење студената још увек велико на појединим предметима, и поред тога што је вршено усаглашавање ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења. Примена савремених метода учења и рационализација уџбеника учиниће да се проблем оптерећености студената превазиђе.

➤ **Способност функционалне интеграције знања и вештина ++**

Студијски програм омогућава да студенти кроз практичан рад интегришу стечена знања и вештине на предметима. Заступљеност довољног броја часова практичне наставе омогућава интеграцију стечених знања у пракси.

➤ **Поступци праћења квалитета студијских програма +++**

Праћење квалитета студијског програма реализује се путем анкета којима се вреднује квалитет студијског програма и наставе од стране дипломираних студената, као и квалитет дипломираних студената од стране послодаваца, и прибавља мишљење студената о њиховом радном оптерећењу.

➤ **Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама ++**

Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама студијски програм Српска књижевност и језик обезбеђује путем анонимних анкета које попуњавају послодавци.

➤ **Континуирано осавремењивање студијских програма +++**

Студијски програм се усаглашава са одговарајућим програмима других високошколских установа учешћем у међународним пројектима попут Erasmus-а. Осавремењивање обухвата увођење нових садржаја, примену нових облика наставе, метода провере знања и обима студијског програма, израженог ЕСПБ бодовима.

➤ **Доступност информација о дипломском раду и стручној пракси +++**

Правилник о мастер академским студијама дефинише процедуру израде и одбране завршног рада. Одговарајуће информације доступне су у стручној служби Универзитета. У плану је увођење стручне праксе у виду посебних предмета на четвртој и петој години студијског програма Српска књижевност и језик, у складу са стандардом 5. Поред тога, као посебан предмет планирана је и методичка пракса, коју засад студенти обављају у склопу предмета Методика наставе, те потребне информације добијају, пре свега, од предметног наставника.

➤ **Доступност информација о студијским програмима и исходима учења +++**

Информације о студијским програмима и исходима учења доступне су на сајту Универзитета.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Добра усклађеност циљева, садржаја и исхода учења студијског програма+++
- Повратне информације послодаваца и дипломираних студената показују добра теоријска и практична знања наших студената. +++
- Доступност информација студентима на веб-сајту Универзитета +++

СЛАБОСТИ

- Немогућност довољно брзог реаговања на промене на тржишту рада изменама у студијским програмима+
- Од малог броја послодаваца засад добијене повратне информације ++
- Према неким мишљењима послодаваца и дипломираних студената, недовољно се пажње обраћа на дидактичке и искуствене вештине, и на проблемско размишљање +++

МОГУЋНОСТИ

- Преко Алумни организације одржавати повезаност са бившим студентима, и скупљати повратне информације о кретањима на тржишту рада ++
- Процес самовредновања даје могућност да се студијски програми иновирају и унапреде ++
- Већа повезаност са ЕУ ++
- Мобилност студената кроз праксу ++
- Прелазак на програм дуалног образовања +++

ОПАСНОСТИ

- Недовољно развијена свест о важности исхода учења за запослење дипломираних студената+++
- Недовољна мотивисаност студената да се баве мерењем свог оптерећења ради процене ЕСПБ за поједине предмете++
- Недовољна међупредметна корелација и координација наставних садржаја, чиме се неки садржаји понављају, неки изостављају, а неки нису временски усклађени у смислу њихове обраде ++
- Тежи приступ радним местима и неизвесност у погледу доследног давања приоритета успеху на студијама при запошљавању студената у струци, што би се могло негативно одражавати и на њихов ентузијазам и мотивацију +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

- Прецизније дефинисати програмске исходе учења и исходе учења по предметима;
- Преиспитати корелацију, координацију и међусобну повезаност предмета ради елиминације садржаја који се понављају, и проширити предмете садржајима који недостају;
- У сарадњи са школама увести и формализовати стручну праксу, а интензивирати методичку праксу;
- Вршити сталну процену оптерећења студената ради прецизнијег дефинисања ЕСПБ бодова по предметима;
- Замолити већи број послодаваца за учешће у анкети о процени стечених квалификација дипломираних студената Српске књижевности и језика.

Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30. септембра) израчуна просечно трајање студирања.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5. Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Квалитет наставног процеса на ИАС Српска књижевност и језик обезбеђује се путем дијалогске наставе, што већ укључивања примера у наставу, професионалног рада наставника, сарадника и Студентске службе. Квалитет наставног процеса је предмет посебне пажње управљачке структуре Универзитета, ректора, проректора, Сената Универзитета, Наставно-научног већа Универзитета и одговарајућих већа департмана, Центра за обезбеђење квалитета, као и студената, студентских организација, као и свих осталих релевантних чинилаца који непосредно или посредно у том процесу учествују. Наставници и сарадници током извођења наставе – предавања и вежби, као и у активностима консултација и вођења семинарских и завршних радова, доследно се придржавају одговарајућих правилника и процедура, што подразумева професионалан и коректан однос према студентима. Коректност у односу са студентима димензија је наставног процеса којој се на Универзитету даје посебан значај, при чему се посебно анализирају оцене од стране студената у процесу оцењивања учесника у настави. Анализом анкета уочава се да наставници и сарадници имају коректан однос према студентима и то показују високе оцене које су добијене као просечне вредности свих предмета на свим студијским програмима. План и распоред наставе (предавања и вежби) познат је и доступан студентима пре почетка семестра путем радног календара и распореда часова истакнутих на огласним таблама и на интернет сајту Универзитета. Департман за филолошке науке на својим огласним таблама, као и на званичном сајту Универзитета, објављује информације о распореду наставе, док се распоред испита објављује благовремено, пре почетка испитних рокова. План и распоред наставе усклађен је са могућностима студената, потребама студијског програма и ресурсима Универзитета. Интерактивност наставе заступљена је на ДУНП у мери која је одређена циљевима и исходима образовања на студијском програму и појединачним наставним предметима. Врши се стално померање наставног процеса ка практичности и избегавању "екс катедра" приступа, где год и кад год је то потребно и могуће. Такав приступ условио је укључивање у наставне планове одреднице о обавезности предиспитних садржаја и обавеза типа колоквијума, семинарских радова, као и значајна улагања средстава у изградњу и опремање простора на Универзитету. Студенти се, на

претходно описани начин, максимално укључују у наставни процес у циљу подстицања самосталности у мишљењу и раду, као и изражавању креативних потенцијала. Такав приступ је на Државном универзитету у Новом Пазару саставни део стратегије обезбеђења квалитета.

План извођења наставе обухвата ангажовање наставника и сарадника на предметима, почетак и крај наставе, временски распоред наставе као и место извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе, испитни рокови, начин полагања испита, попис литературе итд. Шеф студијског програма је дужан да сачини план наставе и ангажовања наставника за сваки семестар, који упућује проректору за наставу на усвајање. План ангажовања односи се на дефинисање наставника и сарадника који учествују у извођењу наставе, при чему се води рачуна о оптерећености наставника и сарадника. Усвојени план наставе се прослеђује служби која креира распоред часова. Тај се распоред поставља на огласну таблу и веб-сајт Универзитета. Пре сваког предавања и вежби наставници, односно сарадници, у одговарајућој служби преузимају, а затим и попуњавају, формулар о одржаној настави. Ти се формулари на крају предају Служби за праћење квалитета наставе. Служба за праћење квалитета наставе сачињава извештај о одржаној настави за сваки претходни дан и упућује га проректору за наставу.

Информације о акредитованом студијском програму и предметима унутар студијског програма налазе се на сајту ДУНП. Садржаји курикулума и наставне методе омогућавају реализацију постављених циљева студијских програма и исхода учења.

За сваки је предмет утврђен начин извођења наставе и начин оцењивања студената. Студијски програм предвиђа и вежбе за већину предмета. Расподела часова теоријске и практичне наставе добро је усклађена са стратешким циљевима и праксом високог образовања у филолошким дисциплинама. Захваљујући таквој расподели часова, исходи студија који обухватају теоријска знања и њихову примену постижу се у планираној мери, што показује и задовољство послодаваца при запошљавању студената. Стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стручне компетенције, ДУНП подстиче кроз подршку учешћа наставника и сарадника на научним и стручним скуповима, подршку коју даје за конкурисање за научне пројекте, суфинансирање издавања и штампања научних часописа, суфинасирање организовања научних конференција, организовање предавања еминентних стручњака из земље и света, примену критеријума за избор у звања наставника и сарадника, као и унапређење дигиталних компетенција наставног особља организовањем обуке за креирање виртуелних курсева и онлајн- учење.

Структуру интегрисаних академских студија Српска књижевност и језик чине 54 предмета. Од укупног броја предмета, 43 предмета су обавезни, а 11 изборни. На првој години изучава се 11 наставних предмета и сви су обавезни. На другој години изучава се 13 наставних предмета, од којих је један изборни, и бира се од два понуђена. На трећој години изучава се 14 наставних предмета, од којих су три изборна, и то тако да се један бира од два понуђена, а два између укупно три понуђена предмета. На четвртој години изучава се 10 наставних предмета, од којих су четири изборна, и то тако да се два бирају се од по два понуђена, а друга два између укупно три понуђена предмета. На петој години изучава се 6 предмета, од којих су три изборна, и то тако да се два бирају од по четири понуђена, а један између три понуђена предмета. Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражен је збиром ЕСПБ бодова за све четири године (укупно 300 ЕСПБ). У свакој школској години збир ЕСПБ износи најмање 60, што одговара просечном укупном ангажовању студената у обиму 40-часовне радне недеље. Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, семинари), самосталног рада, колоквијума, испита и других видова ангажовања. Предмети су равномерно распоређени по семестрима у односу на број ЕСПБ бодова.

Од укупног збира ЕСПБ, изборни предмети су заступљени са 47 ЕСПБ (15,67%). Обавезни предмети неопходни су за образовање стручњака из области српске књижевности и језика, док изборни предмети пружају студентима специфичне компетенције за будућа занимања. Предмети су груписани у научно-стручне (НС), теоријско-методолошке (ТМ), стручно-апликативне (СА) и академско-општеобразовне (АО). У структури студијског програма заступљене су следеће групе предмета: академско-општеобразовни – 14,71%; научно-стручни – 36,76%; стручно-апликативни – 27,94%; теоријско-методолошки – 20,59%.

Главни садржај студијског програма Српске књижевности и језика чине научно-стручни и

стручно-апликативни предмети који одговарају основним филолошким дисциплинама. У сваком семестру студент остварује укупно 30 бодова, што је у складу са критеријумима за оптерећење студента у погледу броја радних сати. По завршетку интегрисаних академских студија студент стиче академско звање – мастер професор језика и књижевности. Студијски програм се састоји од једносеместралних обавезних и изборних предмета за које је предвиђена активна настава између 18 и 20 часова недељно, од којих предавања чине између 40% и 65%. Сваки предмет има одређен број ЕСПБ, а дефинисан је одређеним бројем часова теоријске наставе, коју изводе наставници, и часова вежби, које изводе наставници или сарадници.

У оквиру стандарда 5, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ **Компетентност наставника и сарадника +++**

Компетенције наставника и сарадника Универзитет обезбеђује на следеће начине:

- 1) високим стандардима о испуњавању услова за избор у наставничка звања, према *Правилнику о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника*, који је у складу са вредностима индикатора научне компетентности прописаних од стране Министарства за науку Републике Србије;
- 2) подстиче едукацију наставника и сарадника у склопу индивидуалног научноистраживачког рада, пројеката Министарства науке Републике Србије, међународних пројеката, студијских боравака у иностранству и еминентним установама у земљи;
- 3) активно ради на остваривању међународне сарадње са еминентним универзитетима у иностранству;
- 4) организује и спроводи педагошку едукацију наставника путем едукативних семинара.

➤ **Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе +++**

Термини и планови реализације наставе за сваки предмет доступни су на сајту Универзитета и на огласној табли.

➤ **Интерактивно учење студената у наставном процесу +++**

Универзитет ради на увођењу интерактивне наставе у сваки ниво наставног процеса. Међутим, број студената који активно учествује у дискусијама са наставницима и колегама још увек је недовољан.

➤ **Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе +++**

Сви подаци о студијским програмима, плану и распореду наставе доступни су на сајту Универзитета.

➤ **Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења ++**

Методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Исходи учења (знање, разумевање, примена и сл.) остварују се путем одговарајућих наставних метода у склопу предавања, вежби, семинара, дискусија и консултација.

➤ **Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере +++**

Контрола квалитета наставног процеса обухвата: контролу садржаја и метода наставе, контролу регуларности термина извођења наставе, контролу регуларности испита и контролу документације на сваком предмету. У контроли квалитета наставног процеса учествују комисије за обезбеђење квалитета, шеф Департмана, проректор за наставу и ректор ДУНП.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних

елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Дobar информациони систем омогућава унапређење квалитета наставе +++
- Процедуре за праћење и вредновање квалитета наставног процеса +++
- У стручном и педагошком смислу висококвалификовани предавачи, са добрим оценама и у студентским анкетама +++
- Строги критеријуми за избор у одговарајућа наставна звања +++

СЛАБОСТИ

- Недовољна припремљеност студената за предавања. ++
- Недовољна мотивисаност студената за учешће у интерактивној настави. ++
- У неким случајевима релативно мали број испитаника учествује у студентским анкетама о квалитету наставе. ++

МОГУЋНОСТИ

- Веће учешће студената у оцени квалитета наставног процеса+++
- Подстицање наставника и сарадника на коришћење платформе Moodle (e-learning) ++
- Уз координацију од стране наставника, студенти успешнији у решавању задатака могли би развијати наставничке компетенције објашњавањем студентима који имају тешкоћа, чиме би се успоставила и боља комуникација у наставном процесу +++

ОПАСНОСТИ

- Недовољно коришћење нових технологија и средстава комуникације од стране појединих наставника и сарадника.++
- Необјективност и непотпуност повратних информација од студената++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- Подстицање наставника на стално педагошко и методичко усавршавање;
- Подстицање научноистраживачке и издавачке делатности наставника и сарадника;
- Развијати свест студената о значају интерактивне наставе и охрабрити их да износе своје ставове, сазнања и дилеме, те стимулирати њихову бољу припремљеност за предавања;
- Колико је могуће, примењивати и неговати индивидуализованији приступ настави и мотивисању студената, уз њихово подстицање да дају више повратних информација и да се више консултују са наставницима и сарадницима;
- Додатно развијање процедура за праћење и вредновање квалитета наставног процеса, на пример, увођењем поступка да сваки наставник поднесе Комисији и одговарајућем департману евалуацију курикулума засновану на оствареним резултатима и запажањима током текуће школске године, као и образложене предлоге за његову допуну и измене.

Показатељи и прилози за стандард 5

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

За реализацију студијског програма интегрисаних академских студија Српска књижевност и језик ангажовано је 16 наставника и 3 сарадника. Од укупног броја ангажованих наставника најмање 70% је у сталном радном односу са пуним радним временом. Број ангажованих наставника и сарадника одговара потребама студијског програма и довољан је да покрије укупан број часова активне наставе на студијском програму, тако да наставници остварују просечно 6 часова активне наставе недељно, а сарадници просечно 10 часова активне наставе недељно.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Наставници имају најмање пет референци из уже научне, односно стручне, области из које изводе наставу. Квалитет наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару обезбеђује се поштовањем прописа који регулишу избор наставника и сарадника на Универзитету, и то: Закон о високом образовању, Статут Државног универзитета у Новом Пазару, Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника на ДУНП и Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа. Сви наведени документи су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступци и услови избора предмет су периодичне провере и усавршавања и узимају у обзир Правилник о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, као и препоруке Националног савета за високо образовање.

У оквиру Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке, Департман активно учествује у одређивању ближих критеријума за избор у звања наставника. Сенат Универзитета донео је Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника на ДУНП. Тим правилником прописана је процедура и услови за стицање звања наставника, што је предуслов за завидан ниво квалитета наставника (у складу са препорукама Националног савета за високо образовање).

Приликом избора наставника и сарадника у звања, Државни универзитет у Новом Пазару придржава се прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника на основу следећих критеријума:

- Наставни рад;
- Научноистраживачки, односно уметнички, рад кандидата;
- Стручно-професионални допринос
- Допринос академској, односно широј заједници;
- Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству.

Транспарентност поступка обезбеђена је јавно доступном електронском документацијом о сваком избору у звања на сајту Универзитета, који садржи архиву седница на којима се врши избор у звања.

Систематско праћење и оцењивање научноистраживачке делатности, врши се од стране Комисије за категоризацију радова пријављених кандидата за избор, на основу библиографија свих наставника и сарадника. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти у редовним анкетама, док податке систематизује и корективне мере предлаже Комисија за обезбеђење квалитета на универзитету.

Државни универзитет у Новом Пазару спроводи политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег усавршавања, подстицањем најбољих студената да остану на Универзитету, путем обезбеђења позиција студената-демонстратора, подстицања у изради завршних радова који имају истраживачку компоненту, студентске размене, праксе у институтима.

Заснивање радног односа и стицање звања наставника и сарадника на ДУНП врши се следећим поступком, ближе прописаним претходно наведеним правилником. Ректор универзитета

објављује конкурс за избор у звање и на радно место наставника за уже научне области утврђене Статутом. За радно место наставника за које постоји потреба, расписује се конкурс најкасније шест месеци пре истека избора у звање. Конкурс, са роком пријављивања кандидата од 15 дана, објављује се у Службеном гласнику Републике Србије. Ректор, на предлог већа департмана, именује Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извештаја. Чланови Комисије су у истом или вишем звању од оног у које се кандидат бира. Комисија за писање извештаја о пријављеним кандидатима дужна је да сачини извештај о сваком кандидату, да мишљење да ли кандидат испуњава Законом и Правилником прописане услове за избор у одговарајуће звање и предложи да се од кандидата који испуњавају услове изабере један, односно највише онолико кандидата колико се тражи конкурсом. Комисија је дужна да сачини извештај и у случају када се ниједан од пријављених кандидата не предлаже за избор у одговарајуће звање. Чланови комисије за писање извештаја о кандидату за избор у звање одговорни су за потпуну, правилну и тачну класификацију и квантификацију резултата рада кандидата. Извештај комисије који садржи потпуне, правилно разврстане и оцењене резултате рада сваког кандидата ставља се на увид, о чему се јавност обавештава путем интернет странице Универзитета. Веће одговарајућег департмана разматра Извештај комисије и примедбе на Извештај, ако су поднете за време док је Извештај био на увиду јавности. Веће департмана предлаже Наставно-научном већу Универзитета да донесе одлуку којом предлаже да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере. Наставно-научно веће разматра предлог одлуке за избор наставника. Наставно-научно веће доноси одлуку о избору асистента са докторатом. Председник Наставно-научног већа може одредити члана већа за известиоца о једном или више извештаја о којима се одлучује на седници Наставно-научног већа. Известилац треба, пре свега, да обрати пажњу на техничку исправност навода комисије за писање извештаја о кандидатима за избор у звање, а нарочито на поступак и начин вредновања резултата научног рада кандидата. Председник Наставно-научног већа може позвати и неког од потписника извештаја да пред већем усмено образложи наводе у извештају и мишљење комисије. После разматрања Извештаја комисије и предлога одговарајућег департмана, Наставно-научно веће Универзитета може донети одлуку о утврђивању предлога да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере. Уколико оцени да достављена документација није потпуна или су за ваљану одлуку, односно мишљење, потребна додатна објашњења, научно-стручно веће ће донети закључак о одлагању доношења одлуке, односно давању мишљења, при чему ће одредити рок за допуну предлога, који не може бити дужи од 20 дана од дана достављања закључка Департмана. У поновљеном поступку Наставно-научно веће Универзитета може донети одлуку да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере. Сенат Универзитета доноси одлуку о избору наставника Универзитета у одговарајуће звање на предлог Наставно-научног већа, а по прибављеном мишљењу надлежног научно-стручног већа Универзитета. Сенат може донети одлуку о избору у звање предложеног кандидата или донети одлуку да се предложени кандидат не изабере у предложено звање. Одлука Сената мора бити образложена и доставља се кандидатима. Кандидат изабран у звање наставника стекао је потребан услов на закључење уговора о раду, у оном проценту за који постоји потреба Универзитета. По потреби, када не постоји норма часова, са изабраним наставником и сарадником Универзитет може закључити уговор о допунском раду.

б) Процена испуњености стандарда 7 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 7, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ **Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника +++**

Транспарентност поступка обезбеђена је јавно доступном електронском документацијом о сваком избору у звање на сајту Универзитета.

➤ **Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање ++**

Поступак избора у наставничка звања заснован је на критеријумима Закона о високом образовању и критеријумима Националног савета за високо образовање.

➤ **Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних**

активности наставника и сарадника ++

Систематско праћење и оцењивање научноистраживачке делатности врши се од стране Комисије за категоризацију радова пријављених кандидата за избор. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти путем редовних анкета. На основу тих анкета оцењује се сваки наставник, односно сарадник, и сваки предмет, а детаљне резултате за себе и своје предмете наставник или сарадник може видети подношењем молбе Студентском парламенту за достављање Извештаја о вредновању педагошког рада.

➤ **Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка ++**

Дугорочна политика је разрађена у документима који се односе на Стратегију обезбеђења квалитета ДУНП.

➤ **Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања +++**

Државни универзитет у Новом Пазару дуго низ година организује и подстиче учествовање наставника и сарадника на семинарима, радионицама и другим облицима активности ради унапређења стручних и педагошких компетенција наставног особља.

➤ **Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди ++**

Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту више је везана за докторски ниво студија, а оспособљавање студената за тај ниво један је од циљева ИАС Српске књижевности и језика. Повезаност образовног рада са привредом слабо је развијена, због ограничене могућности остваривања сарадње са малобројним привредним организацијама у окружењу. Потребно је развити и формализовати механизме такве сарадње. С обзиром на превасходну повезаност студијског програма Српске књижевности и језика са радом у тзв. недобитним установама, методичка пракса студената реализује се у сарадњи са школским установама, што је планирано и за предмете стручне праксе.

➤ **Вредновање педагошких способности +++**

Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти путем редовних анкета. Универзитет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих између осталог оцењује резултате педагошког рада кандидата.

➤ **Вредновање истраживачких способности ++**

Систематско праћење и оцењивање научноистраживачке делатности, врши се од стране Комисије за обезбеђење квалитета. Постављеним високим критеријумима за избор наставника обезбеђује се добар ниво и квалитет наставника.

➤ **Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника ++**

Редовно се евалуира педагошки рад наставника и сарадника од стране студената. Такође, дефинисане су корективне мере у случају негативних оцена те активности. Мишљење студената се прилаже као документ у поступку избора наставника и сарадника.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Постојање дугогодишње традиције поштовања квантитативно изражених критеријума везаних за публикавање радова.+++
- Постојање правилника, критеријума и препорука које значајно превазилазе захтеве и

СЛАБОСТИ

- Недовољно развијен научноистраживачки рад +++

<p>критеријуме које прописује Закон о високом образовању.+++</p> <p>➤ Уважавање основних и додатних критеријума наставничких компетенција, и уопште рада у настави, код критеријума за изборе и унапређења.+++</p>	
<p>МОГУЋНОСТИ</p> <p>➤ Унапређење међународне сарадње и пројеката који се баве квалитетом наставника.+++</p> <p>➤ Процес самовредновања представља повод и подстицај за поновну евалуацију правилника и критеријума везаних за ову област ++</p> <p>➤ Могућа мобилност наставника и сарадника која би резултирала већим бројем наставника и сарадника који би одлазили у иностранство на усавршавање ++</p>	<p>ОПАСНОСТИ</p> <p>➤ Недовољно уважавање наставничких компетенција и уопште рада у настави код критеријума за изборе и унапређења+++</p> <p>➤ Оптерећеност наставника је велика, па је самим тим и расположиво време за рад на научноистраживачком раду и публикавању смањено.++</p> <p>➤ Необјективност студената код оцењивања педагошког рада наставника и сарадника +++</p> <p>➤ Затварање академске заједнице у смислу мобилности према другим институцијама.++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Интензивирати међународну сарадњу ради унапређења стручних компетенција наставника и учешћа у заједничким пројектима;
- Подстицати развој научноистраживачког рада, чиме би се обезбедио подмладак;
- Подстицати рад Алумни клуба за контакт са бившим студентима ради успостављања сарадње са постојећим школским, културним и другим установама;
- Промовисати нове методе наставе: рад у малим групама, тимски рад, већи удео практичних знања.

Показатељи и прилози за стандард 7

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на Департману за филолошке науке – ИАС Српска књижевност и језик \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника на Департману за филолошке науке – ИАС Српска књижевност и језик \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1а. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.1б. Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених на Департману за филолошке науке – ИАС Српска књижевност и језик](#)

Стандард 8. Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Државни универзитет у Новом Пазару уписује студенте на интегрисане академске студије Српска књижевност и језик у складу са потребама развоја региона и друштва уопште. Упис студената је усклађен са Законом и Статутом Државног универзитета у Новом Пазару.

Број студената који се уписује на прву годину интегрисаних академских студија Српска књижевност и језик одређује се сваке школске године на основу расположивих просторних и кадровских могућности, а у складу са одлукама Државног универзитета у Новом Пазару и квота одобрених од стране надлежног министарства.

Упис студената се врши на основу јавног конкурса који расписује Државни универзитет у Новом Пазару, а спроводи Департман за филолошке науке. На конкурс се могу јавити сви кандидати који су завршили четворогодишње средње образовање. Кандидати пријављени на конкурс за упис на интегрисане академске студије Српска књижевност и језик полажу пријемни испит из српског језика и књижевности.

Редослед кандидата на јединственој ранг листи утврђује се на основу општег успеха током средњег образовања (максимално 40 поена) и резултата постигнутог на пријемном испиту (максимално 60 поена). Право уписа стичу кандидати који су ранжирани у оквиру расписане квоте. Питања за пријемни испит састављају се искључиво према програму уџбеника из српског језика и књижевности за сва четири разреда гимназије друштвено-језичког смера.

Кандидати који су ранжирани у оквиру расписане квоте на јединственој ранг листи имају једнака права на упис студија, а она не могу бити ограничена по основу пола, расе или етничке припадности, брачног и социјалног статуса, језика, вероисповести, политичког убеђења, националне припадности, инвалидности или по другом сличном основу, положају или другим околностима. При упису и обављању студентских обавеза и других активности, особе са трајним или привременим сметњама имају иста права као и друге особе, уз поштовање и уважавање одговарајућих начина задовољавања њихових потреба прилагођавањем услова рада.

Конкурс за упис студената објављује се на сајту Универзитета. У конкурсу за упис на прву годину студија наводи се број кандидата који ће бити примљен, услови за упис, критеријуми рангирања, број кандидата који се финансирају из Буџета, висина школарине за кандидате који се не финансирају из буџета, поступак спровођења пријемног испита и рангирања кандидата. Процедура пријема студената дефинисана је Статутом Државног универзитета у Новом Пазару, конкурсом за упис студената у прву годину основних и интегрисаних академских студија, као и Стручним упутством за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија.

О свим аспектима пријемног испита стара се Централна комисија за спровођење пријемног испита коју чини 5 (пет) чланова, а одређује је ректор Државног универзитета у Новом Пазару. Комисија се верификује сваке године.

Информације које будуће студенте упућују у план студија могу се видети на интернет страници Државног универзитета у Новом Пазару.

Студентима су на располагању одређени просторни капацитети у којима ради Студентски парламент.

б) Процена испуњености стандарда 8 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 8, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ **Процедуру пријема студената +++**

Процедуре које се односе на упис студената у прву годину студија су јасно дефинисане и јавне.

➤ **Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са сметњама +++**

По националној, верској, полној и социјалној основи студенти имају равноправан третман. Једнакост и равноправност студената са сметњама такође су загарантовани и негују се од стране свих запослених на Универзитету.

➤ **Рад на планирању и развоју каријере студената ++**

Планирање развоја каријере студената врши се посредством Канцеларије за развој каријере и праћење дипломаца Државног универзитета у Новом Пазару (Алумни клуб).

➤ **Доступност информација о студијама ++**

Информатор и веб-сајт Универзитета.

➤ **Доступност процедура и критеријума оцењивања +++**

Дефинисан је Правилник о полагању испита и оцењивању, који је доступан свим студентима.

➤ **Анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере +**

Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања дефинисане су Правилником о полагању испита и оцењивања на испиту.

➤ **Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма ++**

Методe оцењивања усмерене су на процену квалитета постигнутих исхода учења, како когнитивних (знање, разумевање, примена) тако и практичних и општих исхода учења.

➤ **Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++**

Објективност оцењивања наставника предмет је редовне провере од стране студената, која се остварује анкетирањем на крају сваког семестра.

➤ **Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере ++**

Пролазност студената прати се од стране Комисије за обезбеђење квалитета. На основу спроведене анализе, прецизно се дефинишу корективне мере и поступци у циљу повећања квалитета наставе.

➤ **Студентско организовање и учествовање у одлучивању ++**

Студентско организовање и учествовање у одлучивању обезбеђује се посредством укључености у рад Савета и Сената Универзитета, Комисије за обезбеђење квалитета, као и посредством Студентског парламента.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Добро организована припремна настава. +++
- Добра организација пријемног испита+++
- Поштује се законска процедура пријема студената, заснована на вредновању успеха постигнутог у средњој школи и резултата постигнутог на пријемном испиту +++
- Добри услови за рад и боравак студената (читаонице, студентски клуб).++

МОГУЋНОСТИ

- Решавањем проблема запослености порастао

СЛАБОСТИ

- Бирање студијских програма, модула код којих је већа пролазност према њиховом сазнању уместо оних који представљају стварно интересовање студената. ++
- Бирање изборних предмета код којих је већа пролазност према њиховом сазнању, уместо оних који представљају стварно интересовање студената ++
- Недовољан број пријављених кандидата искључује оштру конкуренцију при упису. ++

ОПАСНОСТИ

- Неповерење студената и наставника у

би број заинтересованих за студије.+++

- Унапређење презентовања Српске књижевности и језика по средњим школама и средњошколским такмичењима.+++
- Бољи маркетинг за припремну наставу.++

анонимност анкете+++

- Неповерење студената да је уопште могуће утицати, кроз поступак анкетирања, на позитивне промене.+++
- Неадекватна припремљеност неких студената за студирање и недовољно разумевање самог концепта студирања. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Развити непосредну комуникацију са студентима како би се на време реаговало на проблеме везане за пролазност и успешност студената;
- Обезбедити могућност за атрактивну стручну праксу ради унапређења практичног рада студената чиме би се повећала њихова конкурентност на тржишту;
- Подстицати и подржавати учешће студената на такмичењима у циљу повећања мотивације за постизање посебних успеха;
- Подстицати и обезбедити амбициозним студентима могућност за истраживачки рад у току студија, као и могућност презентовања рада на студентским научним конференцијама.
- Смањити број студената уписаних у прву годину студија.

Показатељи и прилози за стандард 8

[Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30. септембра\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.2а. Статистички подаци о напредовању студената ИАС Српска књижевност и језик](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме \(поље друштвено-хуманистичке науке\) по годинама студија](#)

[Прилог 8.1а. Правилник о процедури пријема студената 1](#)

[Прилог 8.1б. Правилник о процедури пријема студената 2](#)

[Прилог 8.1в. Правилник о процедури пријема студената 3](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Државни универзитет у Новом Пазару поседује Правилник о уџбеницима донет 14. 2. 2011. године. Државни универзитет у Новом Пазару поседује библиотеку и читаоницу. Библиотека поседује адекватну збирку уџбеничке, стручне, научне и приручне литературе, која је намењена свим студијским програмима Универзитета. Библиотека располаже са укупним фондом од 16.195 библиотечких јединица, од чега 6.699 књига, које обезбеђују и унапређују наставни процес. Поред сопствених фондова, библиотечке ресурсе чини и КОБСОН (приступ електронским часописима). Поред лисног библиотечког каталога на располагању је и електронски каталог у бази COBISS.SR. Литература потребна за савладавање градива из појединих предмета унапред је позната и наведена је уз програме предмета на сајту. Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и

другим училима који су унапред познати и објављени. Сваки од студијских програма на веб страници, поред плана и програма, презентује препоручену литературу за сваки наставни предмет. Поред основних уџбеника неопходних за извођење наставе на предметима, библиотека је опремљена и бројним примерцима који доприносе високом степену образовања и информисаности о актуелностима у научним областима наставног особља и студената. Поред тога, у библиотеци се налазе дипломски радови, мастер радови и докторске дисертације, као и уџбеници и монографије чији су аутори наставници запослени на Државном универзитету у Новом Пазару. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на Универзитету према броју наставника у установи износи 0,91 (193/210).

Простор који заузима библиотека у згради Државног универзитета у Новом Пазару укупне је површине 240 м² и у свом саставу има читаоницу са 80 читалачких места. Библиотека се налази у згради Универзитета у којој се одвија највећи део наставе на свим студијским програмима. Смештена је у непосредној близини амфитеатра и Службе за наставу, тако да омогућава брз и лак приступ литератури студентима и запосленима, који могу у одговарајућим условима да користе информатичке ресурсе и литературу. Библиотека је са својим књижним, информатичким и људским потенцијалима на располагању корисницима од понедељка до петка 12 часова дневно, од 8 до 20 h.

Информатичку подршку Библиотеци, службама и запосленим наставницима, сарадницима и истраживачима обезбеђује Рачунарски центар. Универзитет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Студенти могу, посредством специфичних софтверских апликација, да користе рачунаре намењене наставном процесу. Универзитет поседује четири рачунарске учионице опремљене савременим рачунарима који студентима и наставницима омогућавају несметано извођење наставе и коришћење интернета. Поред тога, сале за предавања су, такође, опремљене рачунарима са укупно 193 рачунара. Неке сале за предавања су, такође, опремљене и ТВ уређајима (12 комада).

Универзитет располаже са 13 физичких и 19 виртуалних сервера, 30 видео-бимова и 136 рачунара у кабинетима наставника и сарадника и службама Универзитета. Такође, на располагању су и сервиси за учење на даљину (Moodle сервер и Cisco TelePresence SX20).

б) Процена испуњености стандарда 9 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 9, ДУНП је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему +++**

ДУНП је донео правилнике којим су дефинисани стандарди квалитета у погледу садржаја, структуре, стила и обима уџбеника. Предвиђено је обавезно анкетаирање студената о уџбеницима који се користе.

➤ **Покривеност предмета уџбеницима и училима +++**

Усвајањем предложених уџбеника као основне литературе, уз сваки наставни предмет из студијског програма, испуњен је стандард квалитета 9. Већина предмета је у потпуности покривена адекватном литературом (уџбеници, практикуми, монографије) на српском језику која је доступна студентима, а на предметима где то није случај, због неодговарајућег квалитета (најчешће застарелости) уџбеника, односно због тога тога што је адекватна литература доступна само на страном језику, предузимају се мере да се тај проблем превазиђе.

➤ **Структуру и обим библиотечког фонда +++**

Библиотечке ресурсе чине сопствени фондови књига, као и КОБСОН приступ електронским часописима.

➤ **Постојање информатичких ресурса(рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) +++**

Државни универзитет у Новом Пазару поседује адекватну информатичку опрему.

➤ **Број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама +++**

У Библиотеци и Рачунарском центру је запослено по 6 ненаставних радника, од чега 4 са

високом стручном спремом

➤ **Адекватност услова за рад (простор, радно време) ++**

Државни универзитет у Новом Пазару располаже адекватним простором за рад библиотеке у читаоничном делу. Библиотека је смештена на укупно 240 м² простора, а читаоница у саставу библиотеке има 50 места.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Постојање општих аката о библиотечким и информатичким ресурсима+++
- Добра рачуарска опремљеност факултета +++
- Добра покривеност предмета стручном и савременом литературом.+++
- Довољан број и повољна квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачуарском центру .++
- Адекватна читаоница за студенте .++
- Постојање сервера за учење на даљину .++
- Према резултатима анкетања студенти су већином задовољни квалитетом уџбеника и литературе на студијском програму. +++

СЛАБОСТИ

- Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечких ресурса .++
- Недовољно коришћење стручне литературе на енглеском језику од стране студената .++

МОГУЋНОСТИ

- Стручно усавршавање запослених у Библиотеци и Рачуарском центру укључивањем у међународне пројекте (Erasmus+ и слично).+++
- Велике могућности приступа електронским информацијама преко КОБСОН сервиса. ++

ОПАСНОСТИ

- Застаревање информатичке опреме и програма.++
- Могућност да финансирање у наредном периоду не буде адекватно, што може негативно утицати на развој библиотечких и информатичких ресурса.++
- Недовољно предзнање неких студената, и недовољно развијен академски језик, за коришћење уобичајених универзитетских уџбеника и литературе. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Повећати инвестирање у обнављање библиотечног фонда и у издавачку делатност Универзитета;
- Континуирано подстицање наставног особља на издавачку делатност;
- Усавршавање постојећих и покретање нових часописа чији је издавач Државни универзитет у Новом Пазару;
- Учешће у пројектима који могу допринети унапређењу и осавремењивању информатичких ресурса;

- Континуирано осавремењавање информатичке опреме и набавка нових лиценцираних програма;
- Боље информисање и едукација студената о значају и могућностима коришћења литературе на страним језицима.

Показатељи и прилози за стандард 9

-Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.1а. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи за Депарتمان за филолошке науке

-Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

-Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

-Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени у високошколској установи (са редним бројевима)

-Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени у установи са бројем наставника у установи

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица заненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења у организацији и управљању Државним универзитетом у Новом Пазару утврђени су Статутом Универзитета, у складу са Законом о високом образовању, а начин рада и одлучивања пословницима о раду органа.

Државни универзитет у Новом Пазару има ненаставно особље које својим стручним и професионалним радом обезбеђује успешну реализацију студијских програма и циљева установе. Универзитет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију: четири извршиоца у организационој јединици Кабинет ректора, три извршиоца у организационој јединици Генерални секретаријат, једанаест извршилаца у организационој јединици Студентска служба, шест извршилаца у организационој јединици Библиотека, шест извршилаца у организационој јединици Служба рачунарског центра, Центар за контролу квалитета са три извршилаца, два извршиоца у Служби за правне, кадровске и административне послове, четири извршиоца у Служби за јавне набавке и комерцијалу, пет извршилаца у Финансијско-рачуноводственој служби, два извршиоца у организационој јединици Лабораторије, 35 извршилаца у организационој јединици Служба инвестиционог и техничког одржавања, безбедности и заштите.

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Орган управљања Универзитетом јесте Савет. Састав, начин и поступак избора и надлежности Савета утврђени су Статутом, у складу са Законом о високом образовању, а начин рада и одлучивања Пословником о раду. Савет Универзитета одлучује о најбитнијим питањима рада и развоја Универзитета: доноси статут, бира и разрешава ректора, доноси финансијски план на предлог Сената, усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, усваја план коришћења средстава за инвестиције, даје сагласност на одлуке о управљању имовином Универзитета, даје сагласност на расподелу финансијских средстава и др. Одлуке Савета засноване су на важећим прописима. Одговорност Савета Универзитета дефинисана је позитивним прописима, Статутом и општим актима Универзитета.

Орган руковођења Универзитетом јесте ректор. Услови за избор ректора утврђени су Законом,

а начин и поступак избора и његове надлежности Статутом Универзитета, у складу са законом. У складу са својим надлежностима ректор представља и заступа Универзитет и руководи његовим радом. Руководјење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Универзитета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Ректор је одговоран за законитост рада Универзитета, функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада.

Ректору у раду помажу проректори чије су надлежности утврђене Статутом Универзитета. Ректор, проректори и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање, примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају јасно утврђеном политиком развоја, утврђивањем мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, сталним периодичним испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности.

Ненаставну подршку раду Универзитета пружа Генерални секретаријат. Генерални секретаријат је организациона јединица Универзитета у којој се обављају правни, кадровски, финансијско-рачуноводствени, административни, студијско-аналитички, информатички и други стручни послови који су од заједничког интереса за обављање делатности Универзитета. Радом службе руководи генерални секретар.

Свака служба има свог шефа, који непосредно организује и руководи радом службе. Организација и рад Генералног секретаријата уређује се општим актом о организацији рада, који доноси ректор. Мерила за процену радних места јесу: сложеност послова, самосталност у раду, одговорност, пословна комуникација и компетентност. Број запослених усклађује се са акредитационим захтевима. Основни принципи професионалног понашања у раду служби Секретаријата јесу: уредност; економичност; будност и, у првом реду, тачност заснована на закону; стално стручно усавршавање праћењем стручне литературе, учествовање на стручним семинарима и курсевима.

Стандарди рада служби утврђени су општим актима Универзитета којима се уређују одговарајуће области рада, у складу са позитивним прописима. Радни однос са ненаставним особљем заснива се сагласно одредбама важећих прописа из области рада. Процена потенцијалних кандидата обавља се на основу документације о квалификацијама и референци, као и на основу општег утиска који кандидат оставља у непосредном разговору са ректором, секретаром или шефом одговарајуће службе (професионална компетентност, начин изражавања, информисаност и др). Увођење у посао, односно оспособљавање за самостално обављање послова спроводи се како на новозапослене, тако и на запослене распоређене на друга радна места. Увођење у посао обавља непосредни руководиоца службе и оно обухвата упознавање са организацијом и описом послова, прописима које се односе на одговарајућу врсту посла, нормативним актима и правилима рада. Период увођења у посао одређује непосредни руководиоца, односно шеф службе и зависи од врсте и сложености послова. На крају периода рада под надзором спроводи се процена оспособљености и на основу тога предузимају даље мере.

Универзитет спречава сваки вид непосредне и посредне дискриминације запослених, као и кандидата за запошљавање и обављање одређеног посла. Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Универзитета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе.

Универзитет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов рад. Универзитетска комисија за обезбеђење квалитета периодично спроводи анкету којом испитује ставове, мишљења и оцене наставника, сарадника, ненаставног особља и студентата о раду и деловању органа Универзитета и ненаставног особља. Извештај о резултатима анкете Комисија подноси Савету.

На основу објективно утврђених слабости и пропуста у раду утврђују се мере за њихово отклањање.

б) Процена испуњености стандарда 10 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 10, Универзитет је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++**

Надлежност свих руководећих структура је јасно дефинисана, што омогућава ефикасан рад Универзитета.

➤ **Дефинисаност организационе структуре +++**

Организациона структура надлежности органа управљања и органа пословођења, регулисаних Статутом ДУНП-а, јасно је дефинисана. Сваки проректор је задужен и одговоран за одређену област, чиме је омогућено ефикасније пословање Универзитета.

➤ **Праћење и оцењивање квалитета управљања институцијом, мере за унапређење +++**

Комисија за обезбеђење квалитета врши перманентну контролу наставног процеса, рада руководећих структура, рада ненаставног особља и рада стручних служби. Евалуација квалитета врши се анкетирањем студената, наставника и ненаставног особља.

➤ **Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, мере за унапређење +++**

Комисија за обезбеђење квалитета периодично спроводи анкету којом испитује ставове, мишљења и оцене наставника, сарадника, ненаставног особља и студената о раду стручних служби и ненаставног особља. На основу објективно утврђених слабости и пропуста у раду утврђују се мере за њихово отклањање.

➤ **Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља ++**

Напредовање ненаставног особља представља важан аспект рада стручних служби и у домену рада је руководилаца стручних служби.

➤ **Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања +++**

Релеватне информације о раду стручних служби и органа управљања обезбеђене су спровођењем анкета. Анализа резултата анкета о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби даје оцену њиховог рада и могућност указивања на пропусте и добре поступке у раду.

➤ **Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља +**

Потребно је развити програм усавршавања и образовања целокупног ненаставног особља.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења у организацији и управљању Универзитетом утврђени су Статутом, у складу са законом.+++
- Области деловања органа управљања и стручних служби јасно су дефинисане.+++
- Квалитет управљања Факултетом редовно се оцењује.+++
- У настави се користе нове технологије подржане новим софтверима, чиме се

СЛАБОСТИ

- Недостатак перманентног усавршавања и образовања ненаставног особља.++
- Недовољно познавање страних језика од стране једног дела запослених у настави.++

<p>повећава ефикасност у рада.+++</p> <p>➤ Добра сарадња руководства и ненаставног особља ++</p>	
<p>МОГУЋНОСТИ</p> <p>➤ Учешће на међународним пројектима и едукација ненаставног особља.+++</p> <p>➤ Перманентно учење.+++</p>	<p>ОПАСНОСТИ</p> <p>➤ Одсуство мотивације за рад због неадекватних примања.+++</p> <p>➤ Старосна структура.++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Повећати број промотивних публикација Универзитета и видљивост институције ангажовањем маркетиншке агенције;
- Вршити анкетање студената и наставника о дизајну и информацијама које пружа сајт;
- Комисија за обезбеђење квалитета ће у наредном периоду акционим плановима предвидети едукацију комплетног ненаставног особља из области Стандарда за унапређење квалитета рада, као и Стандарда за акредитацију;
- Благовременом едукацијом ненаставног особља о потребним информацијама и врсти анализе у процесу самовредновања омогућиће се континуално прикупљање информација и показатеља испуњености стандарда. То важи и за процес акредитације;
- Анкетањем о квалитету управљања и ненаставне подршке у наредном периоду у већој мери ће бити укључено и ненаставно особље, како би сви запослени добили прилику да оцене рад своје службе, сопствени рад, као и рад колега из других организационих јединица. Процењивање квалитета сопственог рада доприноси испуњености стандарда квалитета, али и развијању организационе културе квалитета на Универзитету.

Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

[Извештај о вредновању квалитета рада Државног универзитета у Новом Пазару од стране студената](#)

Стандард 11. Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Департман за филолошке науке Државног универзитета у Новом Пазару своје наставне и научноистраживачке активности реализује у два објекта у Улици Вука Караџића 9, 36300 Нови Пазар: у главној згради и мултифункционалном објекту. Студијски програм ИАС Српска књижевност и језик на Државном универзитету у Новом Пазару акредитован је 2015. године и располаже потребним простором за извођење наставе и за обављање потребних административних послова.

Просторни капацитети и опрема Департмана за филолошке науке углавном одговарају потребама наставе и истраживања. За реализацију наставе обезбеђена су 3 амфитеатра површине 377

м² са укупно 450 места, 60 учионица 2950 м² са укупно 2000 места, 31 просторија у којима су смештене (лабораторија за стране језике, пет рачунарских лабораторија; предаваонице) укупне површине 1560 м² са 580 места, 1 библиотека и читаоница површине 240 м² са 80 места.. Простор је приступачан за студенте и професоре, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, а у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности.

Квалитет простора и опреме Државни универзитет у Новом Пазару обезбеђује адекватним обимом и структуром. Две зграде које ДУНП поседује укупне су бруто површине 16.314 м². Простор Универзитета обезбеђује све неопходне урбанистичке, техничке, хигијенске и друге услове неопходне за рад. Главна зграда, у којој се обавља већина активности Универзитета, састоји се од следећих просторија:

- ректорат ДУНП-а,
- кабинети за наставно особље,
- просторије за наставу: 3 амфитеатра, 60 учионица, 31 просторија у којима су смештене

следеће лабораторије:

- компјутерске лабораторије,
- лабораторија за студирање на даљину,
- лабораторија за стране језике,
- лабораторије за хемију,
- лабораторије за биологију,
- лабораторије за физику,
- лабораторије за грађевинарство,
- лабораторије за електронику,
- лабораторија аудио и видео технологије,
- лабораторија за биомедицинска истраживања,
- лабораторије за електронику,
- лабораторија за испитивање земљишта и воде.

У главној згради налазе се и кабинети за информатику, библиотека са читаоницом, спортска сала површине 410 м², за одржавање практичне наставе на студијском програму Спорт и физичко васпитање, и за тренинг и такмичења универзитетских спортских клубова, и атеље за студенте ликовне уметности. Непосредно уз главну зграду ДУНП налази се и мултифункционални објекат корисне површине од око 3.500 м² са следећим садржајима:

- просторије за мастер и докторске студије,
- седиште департмана Универзитета,
- лабораторије.

Наставници и сарадници студијског програма Српска књижевност и језик имају на располагању два кабинета. Опремљеност Универзитета капиталном опремом за научноистраживачки рад у области филологије на задовољавајућем је нивоу, али је свакако у плану веће ангажовање наставног кадра Департмана за филолошке науке на укључивању у научне пројекте.

ДУНП поседује неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Универзитет поседује рачунарске учионице опремљене савременим рачунарима, који студентима и наставницима омогућавају несметано извођење наставе и коришћење интернета. Поред тога, сале за предавања су, такође, опремљене рачунарима, са укупно 193 рачунара. Неке сале за предавања су, такође, опремљене и ТВ уређајима. Универзитет располаже са 13 физичких и 19 виртуалних сервера, 30 видео-бимова и 136 рачунара у кабинетима наставника и сарадника и службама Универзитета. Такође, на располагању су и сервиси за учење на даљину (Moodle сервер и Cisco TelePresence SX20).

Државни универзитет у Новом Пазару поседује Рачунарски центар са опремом и високошколским стручним кадром који пружа услуге студентима. У Служби за рачунарско-информационе послове запослено је 6 радника са одговарајућом стручном спремом за рад у Рачунарском центру, од тога три дипломирана инжењера електротехнике, један виши стручни

сарадник за рачунарскоинформационе послове и два референта за послове уношења података на рачунару. Универзитет располаже опремом за видео-конференцијску везу. Студенти могу да користе рачунаре намењене наставном процесу у рачунарским учионицама, посредством специфичних софтверских апликација. Универзитет је обезбедио сталан приступ информацијама у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ значајним страним и домаћим стручним и научним часописима, како на самом Универзитету, тако и од куће.

б) Процена испуњености стандарда 11 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 11, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

➤ Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената ++

Обезбеђени су простор и потребна техничка опрема за извођење наставе. ДУНП располаже са више од 16000 м² корисног простора за извођење наставе за 2450 студената, и то:

- простор у функцији извођења наставе у укупној корисној површини од 8500 м² (учионице, амфитеатри, лабораторије и остало),
- помоћне просторије (холови, степеништа и санитарни простор) са 4283 м² површине и
- мултифункционални објекат од 3500 м².

➤ Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме +++

Техничка, лабораторијска и остала опрема потребна за реализацију образовних и научноистраживачких послова студијског програма Српска књижевност и језик потпуно је у складу са савременим стандардима и потребама.

➤ Усклађеност капацитета опреме са бројем студената +++

Капацитет опреме испуњава услове за наставни и научноистраживачки рад наставника, сарадника и студената.

➤ Рачунарске учионице ++

Департаман за филолошке науке има на располагању пет модерно опремљених рачунарских учионица.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Добра рачунарска инфраструктура .+++
- Добра опремљеност лабораторија савременом опремом.+++
- Одговарајућа техничка и информатичка опремљеност за квалитетно извођење наставе, као и обављање истраживања.+++

СЛАБОСТИ

- Недостатак финансијске подршке од стране Министарства просвете и науке. +++

МОГУЋНОСТИ

- Спровођење учења на даљину.++
- Адаптација ходничког простора зграде у просторије за потребе наставе.++

ОПАСНОСТИ

- Све тежи приступ научним пројектима +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Потребно је већа ангажовање у циљу укључивања наставног кадра студијског програма Српска књижевност и језик у научне пројекте ради повећања личне конкурентности наставника у европском окружењу и обезбеђивања још савременије опреме.

Показатељи и прилози за стандард 11

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.2а. Листа опреме за извођење студијског програма

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Студијски програм Српска књижевност и језик у пуној је мери обезбедио укључивање студената у процес праћења, контроле, унапређивања и обезбеђења квалитета студијског програма ИАС Српска књижевност и језик.

Статутом Универзитета и Стратегијом обезбеђења квалитета гарантовано је учешће студената у спровођењу стратегије, стандарда и процеса обезбеђења квалитета. Активна улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се радом Студентског парламента, студентских представника у органима и стручним телима Универзитета (Савет, Сенат, студент проректор), учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета (Комисија за обезбеђење квалитета), периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника, сарадника и услова рада, као и универзитетских служби путем анкетирања и изражавањем мишљења о свим општим актима Универзитета.

Департаман подстиче студенте на активно укључивање у процес развоја студијских програма, процес процене оптерећења, као и на унапређивање наставног процеса и метода испитивања на студијском програму Српска књижевност и језик. Осим посредног учествовања у процесу самовредновања, преко својих представника, студенти обезбеђују и повратну информацију о квалитету појединих сегмената који су предмет самовредновања путем студентских анкета. На тај начин, студенти имају прилику да изразе своје задовољство или незадовољство објектом анкетирања, као и да предложе мере побољшања квалитета. Студенти су укључени у процес самовредновања преко својих представника учешћем у следећим органима и телима:

- Савет Универзитета (3 члана),
- Сенат (2 члана),
- Студентски парламент,
- Студент проректор,
- Комисија за обезбеђење квалитета (1 члан).

Студентски парламент Универзитета је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Универзитету. Студентски парламент има 15 чланова. Чланови Студентског парламента бирају се на тајним непосредним изборима на Универзитету. Избор чланова Студентског парламента одржава се у априлу, најкасније до 10. у месецу. Бирачки списак саставља студентска служба Универзитета на основу података о студентима уписаним школске године у којој се врши

избор. Изабрани су кандидати који на гласању добију највише гласова. Конститутивна седница новог сазива Студентског парламента одржава се 1. октобра. Мандат чланова Студентског парламента траје годину дана. Члану Студентског парламента коме је престао статус студента престаје мандат даном престанка статуса, а избор новог члана обавља се у року од следећих 15 дана. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Универзитету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда. Студентски парламент доноси општи акт којим ближе уређује положај, делатност, организацију и надлежност, у складу са законом, Статутом и другим општим актима Универзитета. С обзиром на значај улоге студената као партнера у процесу обезбеђења и унапређења квалитета наставног процеса, Универзитет спроводи периодично анкетирање студената о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања. Вредновање се спроводи континуирано од школске 2008/2009. године. Анкета је анонимна и добровољна, траје највише месец дана и студенти се о томе обавештавају најмање петнаест дана пре почетка анкетирања. Након спроведене анкете, Комисија врши детаљну анализу добијених података и резултате доставља шефовима департмана, који су у обавези да их представе шефовима студијских програма и изврше анализу недостатака у извођењу наставног процеса, уз предлог мера за побољшање квалитета наставе; шефови студијских програма одговорни су за спровођење тих мера. Резултати анкете о вредновању квалитета наставе и о вредновању квалитета наставника и сарадника (без личних података), достављају се и Студентском парламенту и, после усвајања извештаја о спроведеној анкети на Наставно-научном већу, и Сенату. Посредством својих представника у Савету студенти учествују у доношењу одлука у вези са развојем и унапређењем квалитета студијских програма и курикулума, и унапређењем и имплементацијом стратегије и процедура за обезбеђење квалитета и стандарда.

Вредновањем путем анкете студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада стручних служби и управе. Студенти се повремено обраћају Канцеларији, преко Студентског парламента и својих представника, указујући на проблеме у наставном процесу и захтевајући иницијативу да се одређени проблеми реше. Решавање већине проблема, у сарадњи са управом Универзитета, најбољи је доказ студентима да је отворено исказивање њиховог мишљења од великог значаја.

б) Процена испуњености стандарда 13 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 13, Универзитет је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе:

➤ **Учешће студената у самовредновању +++**

Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Анкетирање се спроводи континуирано сваке године, од школске 2008/2009 године.

➤ **Студентску евалуацију установе, студијских програма, наставе +++**

Преко својих представника у Наставно-научном већу и Савету факултета и одговарајућим комисијама студенти су активно укључени у процесе евалуације и развоја курикулума на свим студијским програмима на Универзитету.

➤ **Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета +++**

Кроз активно учешће у Комисији за обезбеђење квалитета студенти дају своје мишљење о стратегији квалитета, показују иницијативу у предлагању поступака за обезбеђење и унапређење квалитета и активно учествују у њиховој реализацији.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних

елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++- средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Студенти учествују у свим телима Универзитета која учествују у процесу самовредновања и процени квалитета. +++
- Учешће студената у самовредновању и провери квалитета даје реалнију слику квалитета студијског програма. ++
- Студенти учествују у обради резултата анкетања и креирању закључака. +++

СЛАБОСТИ

- Недовољна мотивисаност и заинтересованост студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета. ++
- Није лако наћи баланс између стандарда који налаже да резултати евалуације буду доступни јавности и заштите личног интегритета наставника и сарадника. ++

МОГУЋНОСТИ

- Подизање свести студената о важности процеса самовредновања. ++
- Могуће је мотивисати студенте да сами осмишљавају и спроводе активности преко Студентског парламента. +++
- Већа сарадња са студентима из земље и иностранства. ++

ОПАСНОСТИ

- Неповеће студената да ће учешће у процесу самовредновања донети реалне промене. ++
- Могуће прегласавање студената у телима за обезбеђење квалитета. +++
- Недовољна свест студената да покажу иницијативе за унапређење квалитета. +
- Неповеће студената у анонимност анкета. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Подизање поверења студената у резултате процеса анкетања;
- Обезбеђење јасног система упућивања предлога иновативних и корективних мера за рад Департамента за филолошке науке од стране студената;
- Студентска организација у писаној форми треба да даје мишљење, предлоге и сугестије о стратегији, стандардима, поступцима и документима за обезбеђење квалитета, и то најмање једном годишње.

Показатељи и прилози за стандард 13

- [Прилог 13.1а. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)
- [Прилог 13.1б. Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника](#)
- [Прилог 13.1в. Правилник о студентском вредновању квалитета студија](#)

Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Систематско праћење и периодична провера квалитета обавезне су активности које Универзитет обавља у оквиру самовредновања и унапређења квалитета. Те активности су координисане од стране Канцеларије за осигурање квалитета, која представља главну организациону јединицу развијеног система обезбеђења квалитета. Организација и инфраструктура Канцеларије за

осигурање квалитета омогућавају систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета, што се остварује радом Комисије за осигурање квалитета наставе. Универзитет је обезбедио институционалне оквире који омогућавају систематско праћење, оцењивање, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима, а Канцеларија за осигурање квалитета одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа Универзитета (Правилник о раду Комисије за осигурање квалитета наставе, Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета, Статут) и одредбама Закона о високом образовању. Комисија за осигурање квалитета наставе врши проверу квалитета у свим областима обезбеђења квалитета наставе, најмање једном у три године. Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса врши се:

- (1) анкетирањем студената, наставника и сарадника, ради вредновања квалитета наставе;
- (2) анкетирањем студената, ради вредновања квалитета наставника и сарадника;
- (3) анкетирањем дипломираних (бивших) студената, ради вредновања квалитета студијских програма на високошколској установи и
- (4) анкетирањем послодаваца, од којих се добијају повратне информације о компетенцијама дипломираних студената, тј. квалитету студијског програма високошколске установе.

Периодичним обиласцима студијских програма и предмета у циљу прикупљања података за вредновање квалитета наставе на предметима врши се директна провера регуларности извођења теоријске и практичне наставе и провера документације (књига евиденције одржаних предавања и вежби, картони студената за евиденцију присутности, да ли се обавештења студијских програма истичу на огласним таблама, праћење примедби студената, наставника и сарадника и предлагање мера за кориговање недостатака).

Комисија за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада прати и анализира научно-истраживачки рад и прикупља податке о публиковању резултата од стране наставника, сарадника и студената Универзитета. Активност Комисије подразумева и рад на унапређењу квалитета издавачке делатности, путем прикупљања података о научној и стручној литератури чији су аутори наставници и сарадници Универзитета. На састанцима председника Канцеларије за унапређење квалитета са председницима комисија Канцеларије и представницима студената анализира се рад сваке комисије и Канцеларије у целини, указује се на добре стране, али и на недостатке у раду, и доносе се планови са задацима за кориговање уочених недостатака и реализацију неостварених задатака из претходног периода, све у циљу унапређења квалитета.

Са резултатима самовредновања Канцеларија упознаје све наставнике и сараднике студијских програма и стручних органа и Студентског парламента. Вишегодишња активност у провери квалитета и циклично смењивање самовредновања и планирања на Државном универзитету у Новом Пазару, показатељи су систематског рада Универзитета на провери и обезбеђењу квалитета, пре свега, образовног процеса, али и научноистраживачког рада, квалитета уџбеника и литературе, квалитета простора и опреме, улоге студената у самовредновању и обезбеђења јавности у раду. Осим спровођења поступака за унутрашњу самоевалуацију, Универзитет планира и спољашњу проверу квалитета.

б) Процена испуњености стандарда 14 (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 14, Универзитет је анализирао и квантитативно оцењени следеће елементе:

➤ **Континуитет у реализацији стандарда и поступака за проверу и унапређење квалитета +++**

ДУНП има све индикаторе који указују на спровођење стандарда и поступака за проверу и унапређење квалитета, јер систематски прати и периодично, најмање једном у три године, врши свеобухватну проверу квалитета у свим областима рада Универзитета.

➤ **Услови и инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++**

Универзитет поседује добру инфраструктуру за систематско прикупљање и обраду података од значаја за процес самовредновања. Канцеларија за осигурање квалитета има своју просторију са одговарајућом информатичком опремом и архивом, као и једним стално запосленим административним радником који је укључен у поступке организације и спровођења анкета, и унос података континуиране провере квалитета у базу података.

➤ **Редовне повратне информације од послодаваца и дипломираних студената ++**

ДУНП обезбеђује повратне информације о мишљењу послодаваца у погледу компетенција запослених који су дипломирали на Универзитету, и о вредновању студијског програма високошколске установе, путем анкетирања директора, управника, начелника и шефова установа које су наставне базе. Поред тога, континуирано се вреднује квалитет студијских програма високошколске установе и наставе, анкетирањем бивших студената.

➤ **Усаглашавање са другим високошколским установама у земљи и иностранству у погледу квалитета +++**

Активним ангажовањем представника Канцеларије за осигурање квалитета, чији је координатор Државни универзитет, процесом екстерне евалуације од стране експерата Европске асоцијације универзитета, као и учешћем на скуповима посвећеним унапређењу квалитета на високошколским установама, чланови Канцеларије континуирано евалуирају систем обезбеђења квалитета на Универзитету и уграђују нове елементе у политику обезбеђења.

➤ **Периодичност процеса самовредновања и прикупљања података о квалитету +++**

ДУНП систематски врши периодичне интерне провере квалитета и самовредновање у следећим областима: студијски програм, наставни процес, квалитет студената, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања високошколском установом и квалитет стручних служби Универзитета, квалитет простора и опреме, квалитет финансирања, улога студената у самовредновању и провери квалитета. Самовредновање обавезно укључује и резултате анкетирања студената и то најмање једном у три године.

➤ **Јавност резултата процене квалитета +++**

Након сваког извршеног вредновања квалитета добијени резултати се прослеђују шефовима студијских програма, Студентском парламенту и управи, а после усвајања извештаја Канцеларије о спроведеном вредновању на Наставно-научном већу, и Савету.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе извршена је на основу следећих показатеља:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

СНАГЕ

- Успостављен је и континуирано се реализује процес праћења, провере и унапређења квалитета, +++
- Успостављени су институционални оквири провере стандарда квалитета.+++
- Стратегија обезбеђења квалитета усаглашена је са стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству.+++

СЛАБОСТИ

- Нередовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената од стране послодаваца и других одговарајућих организација.++

МОГУЋНОСТИ

- Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом контроле и унапређења квалитета рада Универзитета.+++
- Укључивање административних радника у интернационалне пројекте о квалитету, нпр. Еразмус програме.++
- Увођење online анкетања.++

ОПАСНОСТИ

- Недовољна заинтересованост студената да учествују у процесу евалуације и унапређења квалитета.+++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Универзитет ће континуирано пратити функционисање система обезбеђења квалитета и вршиће потребне иновације које се односе на методе прикупљања и обраде података (аутоматски начин уноса података, електронско анкетање);
- Непрекидно ће унапређивати инфраструктуру у циљу обезбеђења редовног систематског прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета;
- Уз помоћ Студентског парламента промовисаће се значај изградње политике квалитета и изражавања мишљења студената у процесу унапређења квалитета;
- Одржавање и перманентно унапређивање система анкетања.

Показатељи и прилози за стандард 14

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.](#)